

Antwerpen dreigt uit de boot te vallen bij reshuffle scheepvaartallianties

De Europese rederijen Maersk en Hapag-Lloyd gaan met een nieuwe alliantie voor een nieuwe strategie, met slankere routes en minder stops. Antwerpen dreigt zo zijn functie als aanloophaven te verliezen, wat tot fors minder trafiek kan leiden.

De rederijen Maersk en Hapag-Lloyd gaan delen van hun vloot combineren via een nieuwe samenwerking vanaf 2025. De alliantie krijgt de naam Gemini en zal bestaan uit 290 containerschepen met een totale capaciteit van 3,4 miljoen teu (20 voet lange containers). Het Deense Maersk zal 60 procent van die capaciteit leveren, het Duitse Hapag-Lloyd de overige 40 procent.

Met hun aankondiging schudden Maersk en Hapag-Lloyd de allianties die de scheepvaartsector de voorbije jaren domineerden grondig dooreen. In de tendens naar schaalvergroting hebben de grootste containerreders zich de jongste tien jaar tot drie grote allianties gegroepeerd (zie inzet).

Zo'n alliantie is geen fusie, maar meer een overeenkomst om vloten te combineren en schepen te delen, om de capaciteit optimaal te benutten en de kosten laag te houden. De aanvoerlijnen worden zodanig op elkaar afgestemd dat een container die van Azië naar Europa moet dat in verschillende etappes kan doen als dat beter en goedkoper uitkomt.

Met de Gemini-alliantie sturen Maersk en Hapag-Lloyd hun strategie bij: hun routes worden aanzienlijk 'slanker', met minder stops. Zo willen de bedrijven hun dienstregelingen beter kunnen aanhouden en meer stiptheid garanderen. Om meer grip te hebben op de aankomsttijden willen ze vooral met terminals werken die ze zelf in handen hebben.

Het plan bestaat erin om per regio twee tot drie havens aan te duiden als hub voor containerschepen, en daarrond een netwerk van feeders te creëren, kleinere schepen die dienen als een soort shuttle om containers naar omliggende havens te brengen.

Dat heeft mogelijk grote gevolgen voor de haven van Antwerpen. In het Gemini-netwerk worden de hubs voor Noord-Europa Wilhelmshaven en Bremerhaven in Duitsland en Rotterdam in Nederland. In Antwerpen zou geen enkele directe aanloop gepland zijn voor de zes wekelijkse lijndiensten tussen Noord-Europa, India en het Verre Oosten.

'Deze aankondiging gaat het landschap hertekenen', zegt transporteconome Christa Sys (UAntwerpen). 'Als Antwerpen voor Maersk en Hapag-Lloyd geen aanloophaven meer is, betekent dat fors minder cargo. Dat leidt tot minder werkgelegenheid in de haven, en tot minder inkomsten, als die grote containerschepen hier niet meer aanmeren.'

Het nieuwe plan gaat in vanaf februari 2025. De nieuwe vaarschema's liggen nog niet helemaal vast, maar zouden in het derde kwartaal klaar zijn. Er worden wel weinig veranderingen in de havenkeuzes verwacht. 'Toch heeft de haven nu een jaar de tijd om bij Maersk en Hapag-Lloyd te lobbyen om meer cargo aan te trekken', zegt Sys. 'Antwerpen heeft troeven die het kan uitspelen, zoals de diepe ligging en de hoge productiviteit.'

Volgens het havenbedrijf Port of Antwerp-Bruges is het te vroeg om zich uit te spreken over de impact - operationeel dan wel financieel - van de nieuwe alliantie. 'We hebben kennis genomen van de nieuwe samenwerking en zullen dit de komende dagen en weken grondig bestuderen', zegt het bedrijf in een reactie. 'Allianties in deze sector zijn ons alleszins niet vreemd. De markt zal uiteindelijk beslissen, maar we vertrouwen erop dat Port of Antwerp-Bruges en spelers hier actief gevestigde waarden zijn en zullen blijven in de globale containertrafiek.'

Allianties in de scheepvaart

2M: alliantie tussen het Deense Maersk en het Italiaans-Zwitserse MSC. Een tienjarig contract van 2015 tot 2025.

THE Alliance: alliantie tussen het Duitse Hapag-Lloyd en Ocean Network Express (Singapore), HMM (Zuid-Korea) en Yang Ming (Taiwan). Aangekondigd in 2016, operationeel sinds 2017, voorzien tot 2030, maar vervroegd stopgezet door Hapag-Lloyd.

Ocean Alliance: alliantie tussen het Franse CMA CGM en Cosco (China), Evergreen (Taiwan) en OOCL (Hongkong). Contract van 2017 tot 2027. Gemini: de nieuwste alliantie tussen Maersk en Hapag-Lloyd. Gaat van start in 2025.

[Marie Van Oost](#)